

امام رضا سلام الله و صلواته عليه:

ان بسم الله الرحمن الرحيم اقرب الى اسم الله الاعظم من سواد العين الى بياضها

بسم الله الرحمن الرحيم، به اسم اعظم خداوند

عيون اخبار الرضا ج ١ نزدیکتر از سیاهی چشم به سفیدی اش است.

«مدل متقارن - مدل متناظر»

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی

گروہ تحقیقات مبنائی

۷۳/۸/۱۶

«مدل متقارن - مدل متناظر»

تاریخ جلسه: ۷۳/۸/۱۶

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی

تنظیم: گروه تحقیقات مبنایی

کد بایگانی کامپیوتری: ۰۱۰۲۷۰۳

مؤلف: حجۃ‌الاسلام صدوق

تاریخ انتشار: ۷۳/۸/۱۹

حروفچینی: واحد انتشارات دفتر فرهنگستان علوم اسلامی

تکثیر یا چاپ از: واحد انتشارات دفتر فرهنگستان علوم اسلامی

نوبت تکثیر یا چاپ: اول

فهرست

۱	۱	- مقدمه.....
۱	۱	- تعریف مدل در مجموعه.....
۲	۱	- تعریف مدل در نظام ولایت.....
۲	۲	- مدل یا تئوری مادر.....
۲	۲	- تحلیل روانشناسی.....
۲	۲	- تعیین وجه اختلافها و وجه اشتراکها.....
۳	۲	- مدل متقارن.....
۳	۳	- مدل متناظر.....
۴	۳	- مدل متناظر در روانشناسی.....
۴	۴	- مدل متناظر عامل تکامل تئوری مادر است.....
۴	۴	- تمامیت و عدم، تمامیت یک علم در تکامل متناظر است.....
۶	۴	- علوم به معنای بستر تکامل بشر.....

ابتداً غرضمان را از مدل خیلی ساده عرض می‌کنیم.

۱- مقدمه:

۱/۱- تعریف مدل در مجموعه

برای مطالعه یک شیء مرکب، اعم از اینکه یک مرکب و یک سیستم غیر حی باشد مانند یک سیستم کار (ماشین پیکان)، یا اینکه یک سیستم و یک ارگان باشد، همین قدر که گفتید این سیستم مرکب است، یعنی ترکیب شده، بدین معنی که اگر شما بخواهید تغییرات یک مجموعه را مطالعه کنید، نمی‌توانید فرض بکنید که مرکب نیست و تغییرات هر بعد آنرا علیحده ملاحظه کنید، این روش غلط است و نتیجه آزمایشاتتان به این شکل غلط در می‌آید،

به عبارت دیگر چون موضوع مورد مطالعه یک موضوع مشروط است اما شما آنرا مطلق فرض می‌کنید، فرض می‌کنید که مشروط نباشد در حالی که فرض اطلاق در خارج محقق نیست. فرضی که مرکب دارد، فرض وابستگی است، فرض جدایی و رهایی ندارد. پس بنابراین شما باید در برابر یک مجموعه یک مجموعه دیگر بسازید. این مجموعه‌ای را که می‌سازید «مجموعه مفروض» خواهد شد. در مجموعه مفروضتان می‌آید اصلی‌ترین اموری را که در ترکیب (در فرضتان) نسبت به یک چیز دارید آنها را هم می‌آورید، بین آنها هم یک نسبتهاي (نسبتهاي مفروض) برقرار می‌کنید. پس بنابراین شما براساس یک فلسفه، یک شناخت، یک دید که نسبت به یک موضوع دارید یک چیزهایی را اصلی فرض کردید و یک نسبتهاي را هم بین آنها که در تحلیل فلسفی‌اتان نسبتهاي مفروض شمامست قرار دادید حالا تغیيرات اين مجموعه را مثل یک عينک، مثل یک ذره‌بين اندازه می‌گيريد، يعني شاخصه‌هایي برای اين امور مفروضتان طرح می‌کنید که قابل اندازه‌گيري و نمونه برداری است، بنا به مفروض نسبت بین آنچه را هم که نمونه‌گيري کردید برای تحلیلتان از عينيت دارید، من باب مثال شما فرضتان از نظر فلسفی اين است که می‌گوئيد: باید مجموعه شاخصه‌های «الف» نسبت به شاخصه‌های «ب» یک، ولیکن این نسبت با نسبت بعدی دو، و نسبت سوم هم باید چهار بشود. حالا باید بینيد تغیيراتی که در شیء واقع می‌شود، آیا به همین نسبت یک، دو، چهار واقع می‌شود؟ یا نه؟ هرگاه که توانستید تغیيرات عينيت را کنترل کنید يعني تغیيرات عينيت به نسبت با فرض فلسفی‌اتان، نزديك به واقع بود.

(تطابق به واقع «عيناً» امكان ندارد) اين مدل شما در تعریف عينيت، موفق شده. حالا می‌آيد تصرف می‌کنید، اين بار دیگر خودتان شرائط بهم زدن تغیيرات را ايجاد می‌کنید. بینيد آيا پيشگويي شما نسبت به عينيت میتواند درست انجام بگيرد؟ يكبار شما تغیيرات شیء را کنترل می‌کردید، اين بار خودتان شرائط تغيير را ايجاد می‌کنید اگر توانستید اين کار را انجام بدھيد، کارائي مدلтан را در کنترل، پيشبرد، يا جهت دادن به عينيت، تمام می‌کنید. بنابراین بصورت کلي تعریف ما از مدل اين می‌شود.

۲/۱- تعریف مدل در نظام ولايت

البته اگر اين تعریف را کمي عميق کنید، و از اين سطح بالاتر بباید، باید فلسفه شما بتواند «كم و كيف» (هر دو) را در يك دستگاه حل بکند و از آن تعریف بدهد و لذا نمی‌تواند کمیت را از يك دستگاه منطقی و يك مدل دیگر فرض بکند و کیفیت را از جای دیگر، ترکیب این دو تا، منجر به دو دستگاه می‌شود.

و در کار آمدی نسبت به علوم مختلف شکست می‌خورد، علاوه بر اين در تعیین واحد برای شاخصه‌ها، نيز، به شکست برخورد می‌کنید يعني لزوماً واحدهایي را که برای حجم می‌دهد، واحدهایي را که برای وزن می‌دهد و واحدهایي را که برای يك بعد دیگر مثل سختی يا سستی می‌دهد، (این واحدها) با هم هماهنگ نخواهند بود. البته ابتدا کارايی آنرا

به صورت مطلق نقض نمی‌کند. ولکن کارآمدی آنرا در فراغیری مسائل، می‌شکند.

حالا اگر توانستید در یک مبنای ریاضی ببرید که کیفیت و کمیت در آنجا با همدیگر متعدد بشوند یک تعریف واحد پیدا کنند، شما حتماً می‌توانید برای شاخصه‌بندی طوری واحدگذاری بکنید که در دستگاه اولتان بتواند کاملاً هماهنگ در بیابد، یعنی از حداقل فراغیری برخوردار باشد. بعد بازگشت کم و کیف به یک دستگاه، منشاء این می‌شود که کیفیتهای مختلفی که در جاهای دیگر و باصطلاح فلسفی از مقوله‌های مختلف هستند همه مدل‌هایی را که برای آنها می‌سازید می‌توانید در یک مدل مادر همسنگ بکنید.

۳/۱ - مدل یا تئوری مادر

یک چیزی را که بحول الله و قوته (در فرهنگستان) ما مدعی هستیم، تأسیس آن «مدل مادر» یعنی روش. مدل سازی است که توانسته کمیت و کیفیت، هر دو را به یک مینا برساند. و به همان دلیل صحبت از کم و ریاضیات می‌کند که صحبت از کیف کرده و طبقه‌بندی می‌کند. طبیعتاً برای کمیت هم سه مرحله فرض کرده یکی تبعی یعنی ادبیات عمومی، یکی تصریفی که معادلات شامل ماست و یکی محوری که همان مدل مادر است. این بحث باید بتواند هماهنگی و تکامل را ثابت بکند. از اینجا می‌گذریم و وارد متن بحث می‌شویم.

۲- تحلیل روانشناسی

۱/۲ - تعیین وجه اختلافها و وجه اشتراکها

آیا مابه‌الاشتراك گرفتن و مابه‌الاختلاف گرفتن بین چند مدل به چه معناست؟ بعد از اینکه بصورت مقدمه یک دید اجمالی نسبت به مدل فرض کردیم می‌آئیم ببینیم که حالا:

در معادلات روانشناسی از دو به بالا را می‌توانیم مقایسه کنیم. در مقایسه، اول می‌گوئیم ایندو چه چیزهایی را مشترک دارند؟ یعنی در مسائل و موضوعات چه راه حلی را می‌توانند پیشنهاد بکنند موفقیت این چقدر است؟ در چه حد معضلات را حل می‌کند؟ موفقیتهای آن تا چه حد است؟ مثلاً می‌گوئید که این دستگاه روانشناسی توانسته ۵۰۰ مسئله روانشناسی را حل کند که ۳۰۰ تای آن مشترک است و عضو مجموعه حل موضوعات دیگر هم می‌شود و مدل دیگری هم توانسته آنرا حل کند. ولکن ۲۰۰ تای آن را این مدل حل کرده ولی آن مدل نمی‌تواند حل کند و متعرض آن بشود و در مقابله به شکست برخورد می‌کند. پس کارایی یکی از آنها در یک موارد و مصادیقی از دیگری جدا می‌شود و هر کدام به نسبت مستقلی کارایی پیدا می‌کنند.

این (مقایسه) از نظر فلسفی به ما نشان می‌دهد که هر دوی آنها در بین فرضها دارای یک نواقصی هستند، هیچ کدام آنها مجموعه کاملی را به «نسبت» نپوشانند. یعنی مدل شامل ما باید بتواند هم مسائلی را که این حل نکرده و آن دیگری حل کرده، بپوشاند و هم باید بتواند مسائلی را که این مدل گرفته و آن دیگری نگرفته، بپوشاند. در اینجا نسبت به مابه‌الاختلاف دقیق شود. حالا در مابه‌الاشتراك آنها باید ببینیم زیربنای فرضیه‌اشان در چه چیزهایی مشترک بوده که علت کار آمدی در یک دسته از مسائل شده است، در حالی که ممکن است ظاهر مدلشان با همدیگر پیش فرض مشترکی نداشته باشد. پس بنابراین ما هم مابه‌الاشتراك و هم مابه‌الافتراق آنها را در ارزیابی دستگاهشان، شناختیم.

۲/۲ - مدل متقارن

اگر ما بتوانیم مدلی هم سطح با خود اینها، در دستگاه خود اینها، در آن جهت مادی درست کنیم، آنرا مدل متقارن می‌گوییم.

ولی اگر نخواهیم متقارن و شبیه این را درست کنیم. بلکه در سطح دیگری برویم و در موضوع دیگری که اصلاً این موضوع نیست وارد شویم یعنی «مدلی بسازیم» برای کنترل این دستگاه، ما اگر مدل بزرگ و مادر را داشته باشیم، باید روانشناسی را با علوم دیگری که لزوماً روانشناسی نیستند و موضوعات بحث روحی نیست فرضاً بحث در اقتصاد است، یا بحث در علوم سیاسی است، یا (از علوم انسانی هم اگر کسی بتواند خارج بشود) بحث در علوم نظری است، یا بحث در علوم تجربی است همه اینها را باید بتوانیم در مدل مادر داشته باشیم.

فرض می‌گوئید که من مدیریت تحقیقات را دارم، می‌گوییم چگونه مدیریت می‌کنید؟ می‌گوئید: همانطور که دولت برنامه‌ریزی می‌کند. (مثال را پائین تر می‌آوریم تا زود به مطلب برسیم؛ دولت یک برنامه‌ریزی را می‌کند که فرضاً در بخش صنعت، در بخش کشاورزی، در بخش نفت، در بخش خدمات، در بخش فرهنگ، این نحوه سرمایه‌گذاریها باید بشود). بعد می‌گوید دستگاه تحقیقاتی ما در بخش کشاورزی به این بنبستها رسیده، بنده می‌گوییم: اگر شما مدل مادر داشته باشید، باید بالا فاصله بگوئید ربط این بنبستها (مثلاً) به مسائلی که مربوط به زمان و مکان و حرکت است، چیست؟ و نتیجه این باید در فلزات چه چیزی باشد؟ باید در مدل متناظر بیاورید و در موضوع علم دیگر، طرح گمانه بکنید، ایشان یک کارآمدی‌هایی در صنعت یعنی در کار اجرایی، در کار عملی، داشته‌اند، عین کار فلسفی، در خود پیاده کردن هم جای گمانه است. در کار فلسفی شما به یک بنبستی می‌رسید یک راه حلی را ارائه می‌کنید در صنعت هم تصمیمی را که می‌گیرید به یک نتیجه می‌رسید، یا نتیجه منفی است یا مثبت است باید قابلیت بازگشت و بازتاب نتیجه منفی ایشان را در متناظرش، در یک علم دیگر داشته باشید (البته ترجمه باید از طریق مدل شامل بشود، هرگز مستقیماً این کار انجام نمی‌گیرد، این مسئله که مستقیماً ترجمه شود اصلاً در علم دیگر هم وجود ندارد. بلکه می‌گوئیم مسئله سطح سوم از بلوک دوم (اگر بلوک بندی کرده باشیم) قسمت اول، که فلان موضوع می‌شود، عین همین مسئله را ببینید در بلوک متناظر و مسئله متناظرش چگونه می‌شود).

یعنی به عبارت دیگر: «هماهنگی توسعه گمانه‌ها» یعنی گمانه‌ها را، که اساس پژوهشها به آن برمی‌گردد (چون علوم به معنی تطرق احتمالات است و قدرت سازماندهی و استنتاج از آن است). گاهی است که در یک مسئله قرار می‌دهند می‌گویند شما در یک مسئله کوچک گمانه بزن هماهنگ کن و استنتاج کن. گاهی هم هست که می‌گویند آیا فلان اشکالی را که در مساحی مثلث بود برطرف کردید؟ می‌گوئید: بله می‌گوئید: خوب پس نظری این را در مربع چکار می‌کنید؟! در یک علم خیلی راحت معلوم می‌شود، از یک علم که بالاتر می‌آید، در علوم مختلف برای رفع نواقص باید مدل مادرش وجود داشته باشد.

من باب مثال: اگر گفتیم کلیه تعاریف هندسه اقلیدسی به استقامت برمی‌گردد یعنی مستقیم بودن خط و انحنا، و در آخر کار نسبت بین دایره و مربع، آن وقت می‌گویند کلیه مسائل را من با زاویه اندازه‌گیری می‌کنم مثلاً مثلث، مربع، لوزی و الی آخر و نسبت به آنها اینطوری حکم می‌دهم که یکی از آنها را که معین کردید من باید بگویم متناظرش در اشکال دیگر چه چیزی می‌شود؟ هر چند آنجا لزوماً عین این زاویه نیست، یک زاویه دیگر است، ولی یک قاعده ما در نسبت به آنها حکم می‌کند، «نسبت بین استقامت و انحناء» آن قاعده حاکم است. بین علوم هم درست همینظور است شما باید بتوانید متناظرش را در علوم دیگر بیابید...

۱/۳/۲ - مدل متناظر در روانشناسی

حالا از علوم دیگر یک قدم پائین تر می‌آیم و در خود روانشناسی می‌گوئیم: مدل متناظر درست کنید، یعنی بگوئید موضوعاتی را که رفتارشناسی اجتماعی می‌گوید با رفتارشناسی کودک، موضوعاً یکی نیست، دو تا است، شما در متقارن هم نمی‌توانید این را پیدا کنید. می‌گوییم بحثی را که شما در باره یادگیری کودک دارید چه ربطی به تظاهرات مردم دارد؟

شما می‌گوئید اگر ما دستگاه واحدی داشته باشیم که بگوید این به چند بخش تقسیم می‌شود؟ متناظر با این بخش، در آنجا چه بخشی قرار دارد؟ یا چه بلوکی قرار دارد فلان قسمت آن بلوک هم که مورد سؤال است مثلاً برابر با این هست. آنوقت اگر ما چنین دستگاهی را داشته باشیم می‌توانیم بگوئیم بینند گمانه‌هایی را که در آنجا می‌زنید در اینجا چه می‌شود؟

۲/۳/۲ - مدل متناظر عامل تکامل تئوری مادر است

يعنى به عبارت ديگر ما اگر سرجاي خودش يك مرکز برنامه‌ريزي برای کارهای اجرایي دولت داشته باشيم، باید بتواند انعکاس هر مشکلی را که در عينيت پيدا می‌شود، در جاهای ديگر ببينيد و انعکاس هر حلی را هم که از هر جایي پيدا می‌کند بتواند در جاهای ديگر ببيند، آنوقت نتيجه اين مطلب چه چيزی می‌شود؟ میتوانيد تئوري مادرтан را تکامل بدھيد. يعني هرگاه ديديد که مشکلی را بيان می‌کند در جای ديگر راه حلش هست ولی آن حل قابلیت انتقال ندارد، اين محدودیت تئوري مادرتان را اثبات می‌کند، اثبات می‌کند که اين موضوع را فرا می‌گيرد، ولی آن موضوع را نتوانسته فرا بگيرد، والا صحبتهاي شما منتقل می‌شد.

۳/۳/۲ - تمامیت و عدم تمامیت يك علم در تکامل به معنای تعیین مدل متناظر است

اگر موضوع بحثمان «تکامل روانشناسی» باشد، در «تکامل» تمامیت و عدم تمامیت اصل می‌شود. تمامیت وقتی است که شما بتوانید در مدل متناظر همانگی‌ها را به هم دیگر برسانید، يعني سیستم‌دان منسجم باشد، يعني اگر سؤالی را در علم (مثلاً) سلول شناسی پاسخ گفت، باید بتواند عین همان را در ارگان انسان هم موضوع بحث قرار بدهد، عین همین را هم در جامعه موضوع بحث قرار بدهد، در اینصورت می‌گوئیم از انسجام فraigیری برخوردار است. حالا اگر علم را نتوانستید به این شکل آرایش بدھيد، این تشتبه فلسفی شما را می‌رساند.

به عبارت ديگر قاعده‌مند شدن رفتارهای جامعه، بازگشت می‌کند به اينکه فلسفه شاملتان قدرت ارائه دادن قاعده را داشته باشد.

مثال اول: دو نفر با همديگر نمي‌توانند تفاهم بکنند، در اينجا دو نوع برخورد داريم، يكى اينکه بگوئیم اينها با غرض با هم برخورد می‌کنند، آدمهای بدی هستند، بذات هستند يكى هم اينکه بگوئیم اينها نمي‌توانند حرفشان را به همديگر منتقل کنند. به هم منتقل کردن سخن، يعني مفاهمه کردن، مشکل ايندو به قاعده‌مند شدن مفاهمه بازگشت می‌کند.

مثال دوم: اگر ما در بانک چهار عمل اصلی را نداشتمیم مردم می‌خواستند يك بسته اسکناس بياورند، بعد هم می‌خواهند تحويل بگيرند، اينها هميشه با تحويلدار بانک دعوا خواهند داشت برای اينکه بانک می‌گفت چند دفعه آمدی پولهايت را گرفتی و بردی، اينهم می‌گفت نه! من خيلي پول آوردم به اندازه خيلي نبردم. همه دعواهایي که در دنيا می‌شود عين همین است، قدرت عدم تفاهم، ضعف در تفاهم، منشأ درگيری می‌شود. خوب شما مفاهمه را قاعده‌مند می‌کنيد، و آنرا با يك عالم خاص كتابتی هم مقيد می‌کنيد. آن يك قاعده است! خود كتابت هم يك قاعده است، در اينصورت به تفاهم می‌رسد. اگر شما بتوانيد برای کلیه رفتارهایي را که می‌گوئيد موجب تشتبه در جامعه هست عین همین کار را انجام بدھيد و بخواهيد آنها را قاعده‌مند کنيد، مدل شما قاعده‌تا بايد بتواند از انسجام اجتماعی متکاملی برخوردار باشد.

حالا اگر تغيير در مقیاس که پیدا می‌شود، تغيير در مقیاس «تفاهم» هم بشود می‌توانيد بگوئيد که شامل است. يعني اگر سرعت اتوميلitan را که بالا می‌بريد قواعد رانندگی آن هم متناسب، قواعد كترول و هدايتش هم متناسب، بالا رفته باشد، صحيح است که بگوئیم اين سرعت را داشته باشد. ولی اگر سرعت از ۷۰ به ۱۴۰ و بعد به ۲۱۰ برسد ولی فرمان، قدرت كترول نداشته باشد ترمز قدرت كترول نداشته باشد، کلاح کار خودش را نتواند بكند دنده را نتواند جابجا کند، خوب اين سرعت متكاملی نیست، سرعت ناهنجاري هست. اگر ابزار كترول اجتماعی شما که جامعه را به وحدت

می‌رساند نتواند به همراه بالا رفتن مقیاسها بالا برود، ارتباطات شما هماهنگ‌تر نمی‌شود، بلکه مشتت‌تر می‌شود.

اگر گفتند یک علم در مقیاس توسعه پیدا کرده، تا دیروز کمیت را، اندازه را، در طول بکار می‌گرفتیم، ولی امروز اندازه را نسبت به دو وصف ملاحظه می‌کنیم، بعنوان مثال می‌گوئیم: اندازه مقیاس طول را کوچک می‌کنیم، تا به میکرون می‌رسد که از این نمی‌توانیم کوچکتر بکنیم، بعد می‌گوئید نسبت بین دو وصف (رنگ) را در قوس الکتریکی می‌گذاریم، نورش را هم تجزیه می‌کنیم، فرضاً نسبت رنگ بنفس به فلان رنگ، یعنی آثار، اوصاف و نسبتشان را با هم ملاحظه می‌کنیم، دو باره آنجا هم فانتوم متر را بکار می‌گیریم و طول را اندازه می‌گیرید ولی این طول، نسبتی را بین دو وصف ملاحظه می‌کند، می‌گوئیم چه نسبتی بین این وصف و آن وصف است! این عین مجموعه می‌شود. بکار گرفتن واحد کمی‌امان را در مجموعه‌ها که به معنی تغییر مقیاسش است از تک خصلت به نسبت بین دو خصلت در آوردیم.

عین همین را هم باید بتوانیم در نسبت بین دو علم جاری کنیم، فرار از اینکه بگوئیم این علوم تجربی است، این علوم نظری است، این علوم انسانی است مثل فرار از این است که بگوئیم طوش چکار به وزنش دارد؟ این چه حرفی است که شما می‌زنید که می‌گوئید موضوع همه علوم باید در یک تئوری مادر برود؟

۳- علوم به معنای بستر تکامل بشر

خوب علوم بهر حال هم می‌خواهد تکامل جامعه بشری را تحویل بدهد، کار دیگری که نمی‌خواهد بکند، می‌خواهد بستر تکامل جامعه بشود، بستر تکامل که نمی‌تواند تکه تکه بشود، اگر ما داریم آنرا تکه تکه می‌بینیم، باید این ضعف را برطرف کنیم، بعد از این بدتر! اینکه در یک علم بیانیم بگوئیم اینجا را هم تکه تکه بکنیم، مثلاً بیانیم در روانشناسی بگوئیم آنرا در مدل مادر ملاحظه نکن و مسائل را هم در دستگاه دیگر متناظر نکن! اینها دو موضوع مختلفند! آن جزء علوم سیاسی است موضوعش هم رفتار سیاسی جامعه! موضوع این هم رفتار کودک است! چرا می‌خواهی اینها را با هم قاطی کنی؟ چرا متناظر درست می‌کنید می‌گوییم خوب من اگر نتوانم این دو تا را که به عنوان دو وصف از حیات بشر هستند هماهنگ کنم چگونه می‌توانم رفتار بشر را قاعده‌مند بکنم؟ رفتار کودک، پرورش همین کودک است و رفتار اجتماعی، همین تظاهرات! ایندو با یکدیگر ارتباط دارند.

نتیجه = پس بنابراین در مدل متناظر و متقارن و ارزیابی تجربی آن می‌خواهیم دو قسمت را عرض کنیم:

مدل متناظر را شما باید در نظام شامل و بزرگ داشته باشید طبیعتاً این نظام شامل، نمی‌تواند در دستگاه کفر وجود داشته باشد، زیرا هماهنگ‌سازی عمومی ممتنع است جز بر پایه فلسفه‌ای که سازگار با تکامل حیات بشر و نظام ولايت باشد اما قرینه سازی را از خود آنها در همان دستگاه کفر می‌توانید داشته باشید مثلاً الان همه مدل‌هایی را که کفار درست کرده‌اند براساس پیش‌فرضهای حسی، روشهای حسی و برآیندهای حسی است، در آنجا مدل متقارن درست کردن طبیعتاً حسی است و باصطلاح ما الحادی یا به شکل التقاطی می‌شود، البته همه اینها در جای خود قابل بحث و استدلال است و در نهایت اینکه وارد شدن به کل این کار در دیدن ناتوانی و ناتمامیت تئوری عینی روانشناسی، کارهای مبسوطی را می‌طلبد.

والسلام عليکم و رحمة الله و بركاته